

1. НАЗИВ ПРОЈЕКТА: Језичка култура у језику медија		
2. Шифра под којом је пријављен пројекат у првој изборној фази: НИКОБАКУ		
3. Носилац реализације пројекта: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Катедра за српски језик		
а)	Назив институције носиоца пројекта	Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву
б)	Адреса	Алексе Шантића бр. 1, 71420 Пале
в)	ЈИБ (јединствени идентификациони број)	440059230000
г)	Име и презиме ректора/декана/директора	Декан проф. др Миленко Пикула
д)	Телефон/факс	057 227 410
ђ)	Интернет и e-mail адреса	
е)	Инструкција за плаћање: (Жиро-рачун носиоца пројекта, банка, буџетска организација, врста прихода)	551001-00009070-76, рачун посебних намјена, врста прихода 731226, орг. јединица 0831013
4. Име, презиме и научно-истраживачко или научно-наставно звање координатора пројекта: др Миланка Бабић, доцент		

5. Подаци о пројектном тиму који учествује у извођењу пројекта (списак чланова пројектног тима /функција на пројекту):

Р.бр	Име и презиме	Научно-истраживачко или научно-наставно звање	Функција на пројекту
1.	Др Милош Ковачевић	Редовни професор	сарадник, замјеник координатора
	Др Миодраг Јовановић	Ванредни професор	сарадник
	Мр Сања Куљанин	Виши асистент	сарадник
	Мр Вера Ћевриз-Нишић	Виши асистент	сарадник
	Мр Нина Ћеклић	Виши асистент	сарадник

6. Приједлог рецензента пројекта: проф. др Драго Тешановић

Мјесто: Пале

Потпис овлашћеног лица

Датум: 30. 11. 2009.

Напомена:

Документација коју је потребно доставити:

1. Одлука научног, односно, научно-наставног вијећа установе у којој се одвија реализација пројекта о давању сагласности за израду пројекта;
2. научне референце истраживачког тима у вези са предметним пројектом;
3. подаци о истраживачкој опреми (расположива истраживачка опрема, позајмљена истраживачка опрема и недостајућа истраживачка опрема потребна за извођење пројекта);
4. списак и сагласност чланова пројектног тима о учешћу на пројекту (име и презиме члана, функција на пројекту, матични број и потпис);
5. потврда о евентуалној заинтересованости за резултате пројекта од стране других организација исказане кроз учешће у суфинансирању пројекта (домаћем/страном).

Приједлог пројекта

Истраживање у оквиру пројекта **Језичка култура у језику медија** треба да укаже на специфичности језика медија с обзиром на тип медија у којем се језик остварује, али и с обзиром на тип жанра као врсте текста. При том се језику медија приступа из различитих аспеката: социолингвистичког, психолингвистичког, прагматичког, лингвистичког и системско лингвистичког. За језик медија Р. Српске посебно је значајан социолингвистички аспект, јер се у језику медија супротстављају двије тенденције: а) тенденција језичке разноликости која намеће различите употребне варијанте лингвистички истог језика које се именују као посебни језици и б) тенденцију очувања српске стандарднојезичке норме. Ту се укључује и принцип поштовања слободе индивидуалног израза, неријетко прожет народним језиком, што утиче на то да у језику медија продире и тенденција некултивисаног израза. Проучавање утицаја тих тенденција, заступљених у језику медија и њихов утицај на развој књижевног српског језика чине ово истраживање интересантним и у фундаментално-научном смислу, а и у смислу примјене његових резултата у друштву.

1.1. Подударности предмета истраживања са конкурсним истраживачким темама

Тема истраживања **Култура језика у језику медија** комплементарна је са темом **Наука и друштвене промјене**, која је Конкурсом уопштена за хуманистичке науке, јер се у језику медија одражавају сви друштвени процеси – социјално-економски, културно-образовни, идеолошки, политички, као и разни (по)модни друштвени трендови. Медији имају неограничену моћ утицаја на формирање јавног мишљења, на обликовање друштвене свијести и језичког профила говорне заједнице, а тим путем и на саму језичку норму, која је по природи својој флексибилна.

1.2. Преглед релевантних властитих и туђих истраживања

Детаљнија лингвистичка истраживања језика медија у Босни и Херцеговини, у оквиру шире конципираног пројекта, нису вршена након рата. Постоји неколико појединачних радова, тако да је тема, по нашој процјени, актуелна и подесна за вишегодишње истраживање.

1.3. Представа хипотезе, опис научних метода за постизање жељеног циља
Истраживање подразумијева рад групе научника на проучавању степена примјене стандарднојезичких норми (ортографских и ортоепских, граматичких, лексичких и стилистичких) у писаним и електронским медијима Босне и Херцеговине, а изводи се методом анализе текста. Истраживање обухвата медије Р. Српске и Федерације БиХ, а претпоставља се да је брига о норми досљеднија у тзв. званичним новинама и РТВ станицама него у таблоидима.

1.4. Очекивани резултати и њихов значај за развој науке, привреде или неку другу сврху)

Очекујемо да ће анализа језика медија показати да је у босанскохерцеговачком контексту комуникациона култура и општа писменост на нивоу који не задовољава узусе цивилизованог друштва, те да је стандарднојезички израз врло често потиснут под најездом говорних образаца неформално-фамилијарног стила и угрожен инсистирањем на национално препознатљивим дистинкцијама које се недосљедно користе или измишљају у духу тзв. „народне етимологије“. Резултати истраживања могу бити од користи студентима и професорима катедри за српски језик и новинарство, институтима за језик, друштвима за заштиту српског језика, медијским кућама – лекторима и новинарима, те широј културној јавности.

Summary and the aim of the project

The research within the project **Linguistic culture in the language of media** should single out the specific qualities of the language of media considering the type of media in which a particular language is realized, and also the type of genre as a style of text. In this matter, the language of media is treated from different aspects: sociolinguistic, psycholinguistic, pragmatic linguistic, linguostylistic, and systemic linguistic. For the language of media in Republic of Srpska sociolinguistic aspect is of a great importance, because in the language of media two tendencies are confronted:

- a) tendency of the language diversity which imposes different uses of a variant of the same language, which is then named as different languages, and
- b) tendency to preserve Serbian standard linguistic norm.

This includes the valuation of individual expression freedom principle, often saturated with folk language, which influences the tendency to use uncultured expression in the language of media. The study of the influence of these tendencies on the language of media and their influence on the development of literary Serbian language, makes this

research interesting in the fundamental and scientific sense, as well as in the sense of using its results in the society.

Научни пројекат *Језичка култура у језику медија* (шифра НИКОБАКУ)
Референце стручног тима у посљедње двије године (2008, 2009. год.)

Доцент др Миланка Бабић, координатор:

- 1) *Унутарреченична екскламативност*, Српски језик XIII/1-2, Научно друштво за неговање и проучавање српскога језика, катедре за српски језик – Филолошки факултет Београд, Филозофски факултет Никшић, Филозофски факултет Источно Сарајево, Филозофски факултет Бања Лука, Филолошко-уметнички факултет Крагујевац, Београд, 2008, 189-203.
- 2) *Апострофа у Андрићевом Ех Ронти*, Српски језик у (кон)тексту, зборник радова са научног скупа, књ.1, ФИЛУМ, Крагујевац, 2008, 137-151.
- 3) *Лингвистичко-педагошки аспекти Изокренуте приче Бранка Ћопића*, Књижевност за дјецу у науци и настави, Посебна издања, Научни скупови, књ.3, Педагошки факултет Универзитета у Крагујевцу, Јагодина 2008, 118-132. (рад у коауторству са Биљаном Бошњак-Сладоје)
- 4) *Антитетичке језичке конструкције у поезији Ђорђа Сладоја*, Наука и настава на универзитету, Посебна издања, Научни скупови, књ. 3, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2009.
- 5) *Императив и конструкције са директивним значењем у дјелима Бранка Ћопића*, Радови Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, бр. 11, 2009, (у штампани)
- 6) *Морфолошки статус бројева у граматицима српскога језика*, Сто двадесет пет година високог образовања у БиХ, Посебна издања, Научни скупови, 2/1, Филозофски факултет Универзитета у И. Сарајеву, Пале, 2008, 91-107.
- 7) *Експресивна значења партикула да и не и њихови функционални еквиваленти*, Речи, часопис за језик, књижевност и културолошке студије, Факултет за стране језике Универзитета Браћа Карић, I/1, Београд, 2009, 60-77.

Проф. др Милош Ковачевић, сарадник и замјеник координатора пројекта:

Књиге:

- 1) *Грамматичке и стилистичке теме*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2003, 300 стр.
- 2) *Српски писци о српском језику*, избор и предговор Милош Ковачевић, Источник, Београд, 2003, 281 стр.
- 3) *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, 288 стр.
- 4) *Против неистина о српском језику*, Српско просвјетно и културно друштво "Просвјета", Просвјетино књижевно коло 6, књ. 16, Источно Сарајево, 2005, 178 стр.
- 5) *Списи о стилу и језику*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2006, 387 стр.
- 6) *Србистичке теме*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2007, 232 стр.

- 7) *Огледи из српске синтаксе*, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2009, 210 стр.

Радови:

- 1) *Глаголске алолексе као модалне ријечи*, Научни састанак слависта у Вукове дане, 38/1, МСЦ, Београд, 2009, 73-86.
- 2) *О конструкцијама деиктичке цитатности – или: о недословном управном говору у савременом српском језику*, у зб. Српски језик у употреби, ФИЛУМ, Крагујевац, 2009, 161-173.
- 3) *Мимолошко језичко-стилски поступци у «Вуковој азбуци» Душана Радовића*, у зб. Књижевност за децу у науци и настави, Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у јагодини, Посебна издања, Научни скупови, књ. 3, Јагодина, 2008, 91-103.
- 4) *Сложене реченице с везницима на почетку и зависне и главне клаузе*, Научни састанак слависта у Вукове дане, 37/1, МСЦ, Београд, 2008, 61-74.
- 5) *Хрватске манипулације српским језиком*, у зб. Затирање Срба у Хрватској, приредио др Богдан Златар, ИКП «Никола Пашић», Београд, 2008, 107-126.
- 6) *Значај интензификатора за концесивну интерпретацију синтаксичких јединица*, у зб. Српски језик, књижевност, уметност, књ. I: Српски језик у (кон)тексту, ФИЛУМ, Крагујевац, 2008, 65-84.

Проф. др Миодраг Јовановић, сарадник:

- 1) Миодраг Јовановић, *Прераде прозодијских система појединих црногорских говора као резултат додире новоштокавске и старијих акценуација*, Филум, Српски језик, књижевност, уметност, Зборник радова са научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, 26. и 27.октобра 2007. године, Књига 1, Српски језик у (кон)тексту, Крагујевац 2008, 345-357. ISBN 978-86-85991-11-3(FF). COBISS.SR-LD 152111628.
- 2) Миодраг Јовановић, Начини адаптирања позајмљеница и сродне појаве у говору Паштровића, Седми лингвистички скуп "Бошковићеви дани", ЦАНУ, Научни скупови, Књига 90, Одјељење умјетности, Књига 31, Подгорица 2008, 209-233. ISBN 978-86-7215-214-2. COBISS.CG-ID 13413904.
- 3) Миодраг Јовановић, Финалне секвенце од два различита вокала у црногорским новоштокавским говорима, МСЦ, Научни састанак слависта у Вукове дане, књ. 38/1, Београд 2009, 303-317. ISBN 978-86-86419-74-3. UDK 80 ISSN 0351-9066.
- 4) Миодраг Јовановић, Посљедице додире и преплитања различитих акценатских система у црногорским говорима, Зборник Института за српски језик САНУ I, Београд 2008, 227-243. ISBN 978-86-82873-21-1. UDK 811.163.41(2008).

Мр Вера Ђевриз-Нишић, сарадник:

- 1) *Стилистика у уџбеничкој литератури Босне и Херцеговине*, Сто двадесет пет година високог образовања у Босни и Херцеговини, Зборник радова са научног скупа, Пале, 20-21. мај 2007, Филозофски факултет Пале, 2008, 117-123.
- 2) *Статус термина варијанта у српско(хрватско)ј лингвистичкој литератури*, Српски језик 13/1-2, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Београд, 2008, 553-557.
- 3) *Семантостилеме у збирци пјесама Родила ме тетка коза Рајка Петрова Нога*, Књижевност за децу у науци и настави, Зборник радова са научног скупа, Јагодина, 2008, 196-202.
- 4) *Типови акумулација у ратној прози Републике Српске*, Наука и настава на универзитету, Зборник радова са научног скупа, Пале, 17-18. мај 2008, Филозофски факултет Пале, 2009, 87-95.
- 5) *Стилистичка анализа синтаксичких разлика у језику Билтена Централне банке БиХ*, Радови Филозофског факултета, бр. 10, књ. 1, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, 2009, 179-187.

Мр Сања Куљанин, сарадник:

- 1) *Проблеми компарације у граматицама српског језика*, Сто двадесет пет година високог образовања у БиХ, Зборник радова са научног скупа, Пале, 20-21. мај 2007. године, Филозофски факултет Пале, 2008, 143-150.
- 2) *Експресивност партикула у Ћопићевим Причама испод змајевих крила*, Зборник радова са научног скупа Књижевност за децу у науци и настави, Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, Јагодина, 2008, 132-141.
- 3) *Лексеме са градацијским значењем у придјевској синтагми ратне прозе Републике Српске*, Наука и настава на универзитету, Зборник радова са научног скупа, Филозофски факултет Пале, 2009, 79-86.
- 4) *Интензификаторске партикуле у дјелима Милисава Савића и Радослава Братића*, Први међународни скуп младих филолога, Филолошко-уметнички факултет у Крагујевцу, 2009.
- 5) *Аналитичке форме суперлатива у ратној прози Републике Српске*, Зборник радова са научног скупа Интердисциплинарност и јединство савремене науке, Филозофски факултет Пале, 2009. (у штампи)

Мр Нина Ћеклић, сарадник

- 1) *Тип кумулације са анафорским синсематичним супституентом*, Радови Филозофског факултета, књ. 1, бр. 10, Пале, 2008, 195-203.
- 2) *Синтаксостилеме реда ријечи оформљене поступцима осамостаљивања претфокусном паузом*, Узданица, часопис за језик, књижевност и педагошке науке, год. V, бр. 1-2, Јагодина, 2008, 83-91.
- 3) *Стилске фигуре и тропи – критерији фигуративности*, Календар Просвјета, Пале, 2009, 247-254.

- 4) Епизеуксичка и епаналептичка понављања у роману *Ситничарница 'Код срећне руке'* Горана Петровића , *Српска вила*, бр. 29, Бијељина, 2009, 207-215.
- 5) *Поступци интензивирања везничко-интензификаторским конструкцијама у роману Ситничарници 'Код срећне руке' Горана Петровића*, Радови Филозофског факултета, Бања Лука, 2009. (рад у штампи)
- 6) Синтаксостилеме реда ријечи оформљене поступцима пермутације у роману *Ситничарница "Код срећне руке"* Горана Петровића, *Српска вила*, бр. 30, Бијељина, 2009, 208 – 215.
- 7) *Стилске особености романа Ситничарница 'Код срећне руке' Горана Петровића, Девета међународна конференција "Славјанскія літаратуры ў кантэксте сусветнай"*, Минск, октобар 2009.

Пале, 30. 11. 2009. године

Број: 2561-10/09

Датум: 5. 11. 2009. године

На основу члана 68. став 7. Закона о високом образовању (“Службени гласник Републике Српске”, број 85/06 и 30/07), Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, на 146. сједници одржаној 5. 11. 2009. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ ЗА ИЗРАДУ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ
ПРОЈЕКТА**

I

Даје се сагласност за израду научно-истраживачког пројеката под називом „*ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА У ЈЕЗИКУ МЕДИЈА*“

II

Одлука ступа на снагу даном доношења.

Доставити:

- Министарству науке и технологије Републике Српске,
- У списе,
- Архиви.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Проф. др Миленко Пикула